

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobkyně: R. V.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČO: 00006963, sídlem
Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 27. 1. 2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 11. 2021, č. j. X.,
o invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 18. 11. 2021, č. j. X. a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 27. 7. 2021, č. j. X. se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 27. 7. 2021, č. j. X. byla zamítnuta žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dál jen **zákon č. 155/1995 Sb.**), pro nesplnění podmínek ustanovení § 39 odst. 2 písm. c)

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

zákona č. 155/1995 Sb., neboť podle lékařského posudku OSSZ Plzeň – město ze dne 13. 7. 2021 nebyla žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale byla i nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně. Žalobkyni nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

2. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím žalované ze dne 18. 11. 2021, č. j. X., kterým žalovaná zamítla její námitky a potvrdila výše uvedené rozhodnutí s tím, že žalobkyně není dle nového posudku o invaliditě vypracovaného lékařem ČSSZ dne 10. 11. 2021 dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. invalidní pro invaliditu třetího stupně, ale je i nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Jedná se o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole VI (Postižení nervové soustavy), položce 1c (Cévní postižení mozku a míchy, dětská mozková obrna, středně těžké funkční postižení), přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 40 - 60 %. Lékař ČSSZ zvolil na základě doložených lékařských zpráv s ohledem na charakter zdravotního postižení horní hranici výše uvedeného rozmezí, tj. 60 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu ustanovení § 3 citované vyhlášky nebyla měněna. Nejzávažnější zdravotní postižení, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně, byl zjištěn stav po polytraumatu v r. 2018 (s difúzním axonálním postižením mozku, stav po subarachnoidálním krvácení – kvadrupostižení, ataxie, fatická porucha, zlomenina pažní kosti řešená OS) s reziduálním mírným až středně těžkým neurologickým nálezem (spasticita levé dolní končetiny, nestabilita, narušené povrchové cití, narušená koordinace jemných pohybů obou rukou, plynulost řeči), s difúzními neuropatickými bolestmi zejména hlavy a s mírným kognitivním deficitem. Dané postižení nebylo hodnoceno vyšším stupněm invalidity, tj. vyšší mírou poklesu pracovní schopnosti, neboť není doloženo, že se jedná o těžké funkční postižení definované v položce 1d stejné kapitoly s těžkou motorickou, senzorickou, řečovou a kognitivní dysfunkcí, kdy většina denních aktivit je omezena. Subjektivní obtíže žalobkyně nemají co do udávané intenzity odpovídající objektivní podklad v doložených odborných nálezech, který by zdůvodňoval vyšší stupeň invalidity. Žalobkyně nebyla shledána schopnou práce spojené s tlakem na výkon, fyzicky a psychicky náročné, ale je schopna jen lehké práce v podstatně menším rozsahu a intenzitě než je obvyklé. Na základě provedeného přezkumu dospěl lékař ČSSZ k výsledku, že posudkový závěr OSSZ Plzeň-město ze dne 13. 7. 2021 lze potvrdit, neboť jde o invaliditu druhého stupně, jelikož nebyly shledány medicínské důvody ke změně posudkového závěru. K datu napadeného rozhodnutí ČSSZ ze dne 27. 7. 2021 po přešetření namítaných skutečností zdravotní stav žalobkyně odpovídal i nadále invaliditě druhého stupně.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 27. 1. 2022 doručenou zdejšímu soudu dne 28. 1. 2022 se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované, neboť se závěry vyjádřenými v napadeném rozhodnutí nesouhlasí. Žalobkyně především vytýkala žalované nedostatečné posouzení zdravotního stavu v jeho komplexnosti a také jeho vlivu na

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

schopnost soustavné výdělečné činnosti. Dále namítala, že rozhodnutí není dostatečně odůvodněno a nereaguje na jednotlivé body vznesených námitek. Poté rozporovala závěry žalované, potažmo posudkového lékaře ČSSZ, když ten učinil závěr, aniž by dostatečně zkoumal žalobkynin zdravotní stav (žalobkyně nebyla přizvána na jednání; zdravotní stav byl hodnocen pouze z lékařské dokumentace bez komplexnějšího pohledu). Dále žalobkyně namítala, že posudkový lékař ČSSZ nevzal v potaz lékařský nález pro posouzení zdravotního stavu ve věcech sociálního zabezpečení praktické lékařky MUDr. D. (která v bodu B. konstatovala, že se zdravotní stav žalobkyně dle psychologického vyšetření zhoršil; má potíže, které ji velmi omezují v běžném životě; není schopna pracovat ani na zkrácený pracovní úvazek). Posudkový lékař v posudku nehodnotil výkon denních aktivit, které byly popsány obsáhle v námitkách proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalobkyně rovněž vytýkala nevypořádání další ze svých námitek, a to konkrétně námitky týkající se navýšení míry poklesu pracovní schopnosti dle § 3 odst. 1 vyhlášky. Posudkový lékař se v tomto směru měl dle žalobkyně vyjádřit velmi stručně bez reflexe jejích námitek. Dále žalobkyně vytýkala posudkovému lékaři ČSSZ nedostatečné posouzení zdravotního stavu ve vztahu k ustanovení § 39 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., Především výrazné zhoršení zdravotního stavu oproti období, kdy byla žalobkyně schopna plného pracovního výkonu. Žalobkyně má mít těžce narušeny společenské a pracovní funkce a omezenou většinu denních aktivit. Schopnost zapojení do zaměstnání i společenského života je téměř nulová, je neschopna vykonávat pracovní činnosti i ostatní aktivity takovým způsobem nebo v takových mezích, které jsou považovány v daném sociokulturním prostředí za normální. Dále žalobkyně namítala, že posudek ČSSZ nesplňoval požadavky na něj kladené (rozhodnutí NSS ze dne 15. 5. 2013 6 Ads 11/2013 – 20). Žalobkyně se poté v tomto směru vyjádřila tak, že posudek a následně ani napadené rozhodnutí dostatečně nereagovaly na její námitky, především pak na konstatování, že by mělo vzhledem k ostatním postižením dojít k navýšení procentního poklesu dle § 3 odst. 1 vyhlášky a s přihlédnutím ke schopnosti využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace k navýšení dle § 3 odst. 2 vyhlášky. Tím by mělo dojít k navýšení míry poklesu pracovní schopnosti na 70 %, v důsledku čehož by měl být žalobkyni přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Žalobkyně proto navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 7. 2. 2022 ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 10. 11. 2021 vypracovaného pro účely řízení o námitkách lékařem žalované, který invaliditu žalobkyně posoudil ve smyslu ustanovení § 5 písm. i) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., a to tak, že se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu § 26 zákona č. 155/1995 Sb. a ve svém posudkovém hodnocení dospěl k závěru, že žalobkyně je invalidní podle § 39 odst. 1 téhož zákona, přičemž se i nadále jedná o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona, s dnem vzniku 28. 3. 2019, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 60 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v

kapitole VI., položce 1c přílohy k vyhlášce, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 60 %, která se ve smyslu ustanovení § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Jak žalovaná výše uvedla, v projednávaném případě byl lékařem žalované vypracován posudek, který podle jejího názoru splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, kdy tento lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Žalovaná poté navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení s tím, že i nadále trvá na svém rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.).
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 s.ř.s. a § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Námitku žalobkyně týkající se toho, že míra poklesu její pracovní schopnosti odpovídá třetímu stupni invalidity, shledal soud důvodnou.
9. K námitce žalobkyně týkající se nedostatečného posouzení jejího zdravotního stavu a rozporu s lékařským nálezem MUDr. D. ze dne 25. 6. 2021 není soud oprávněn se vyjadřovat, protože se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění.
10. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
11. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).

12. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 21. 4. 2022 za účasti odborných lékařů z oboru neurologie, jemuž žalobkyně byla přítomna. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (18. 11. 2021) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., šlo o invaliditu třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %, doba platnosti (lhůta KLP) : listopad 2024. Komise uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je stav polytraumatu s difusním axonálním postižením mozku, SAK, kvadrupostížením, ataxií, fatickou poruchou, zlomeninou diafýzy pravého humeru, OS (7. 2. 2018, autonehoda, pracovní úraz). Reziduální spastická kvadruparesa s větším postižením pravé horní končetiny, levé dolní končetiny s ataxií, poruchou citlivosti, povrchového cití, narušená koordinace jemných pohybů rukou, reziduální porucha kognice a řeči, porucha citlivosti na pravé straně hlavy s cephealou až migrenosního charakteru, únava. PK MPSV poté konstatovala, že u žalobkyně se jedná o středně těžké funkční postižení uvedené v kapitole VI., položce 1c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., v pl. znění, pro které stanovuje míru poklesu pracovní schopnosti při rozmezí 40 % - 60 % horní hranicí 60 %. Horní hranice zvolena vzhledem k chronicitě průběhu onemocnění. Vzhledem k dalším onemocněním žalobkyně, zejména k posttraumatické těžké depresivní fázi rezistentní na terapii se dle § 3, odstavce 1, citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %, a to na celkových 70 %. Nelze ale hodnotit dle stejné kapitoly a oddílu, položky 1d), neboť nelze z doložených lékařských nálezů prokázat těžké funkční postižení s těžkou motorickou, senzorickou, řečovou a kognitivní dysfunkcí. Nebyl shledán ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky. S ohledem na zjištěný průběh onemocnění, zdravotní stav a funkční postižení posuzované komise konstatovala, že je v souladu s posudkovým zhodnocením OSSZ Plzeň – město a s posudkovým zhodnocením námitkového řízení ve smyslu přiřazení funkčního postižení ke kapitole VI., položce 1c) a stanovení míry poklesu pracovní schopnosti horní hranicí 60 %. Komise ale nesouhlasila s tím, že nebylo v obou posudkových zhodnoceních zohledněno zhoršené a prohlubující se psychické onemocnění, dle psychiatrických a psychologických nálezů hodnocené jako těžká depresivní fáze rezistentní na terapii, i přes nasazenou medikaci nedochází ke zlepšení stavu, u posuzované se zhoršují kognitivní a mnestické funkce, zhoršuje se soběstačnost, posuzovaná není schopna pracovního zařazení. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti tedy činila 70%. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není dle PK MPSV žalobkyně schopna práce ani za ulehčených podmínek. PK MPSV konstatovala změnu stupně invalidity z druhého stupně na třetí stupeň; přiznání třetího stupně invalidity s datem vzniku 30. 3. 2021 neurologickým nálezem prokazujícím nezlepšení neurologického nálezu, torpidnost na veškerou léčbu a tím se zhoršující psychický stav a prohlubování deprese, dle psychiatrického nálezu se posuzovaná nedokáže smířit se situací, kdy je značně omezena, a to ve všech činnostech, i pracovních. Stanovena platnost do listopadu 2024.

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

13. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
14. Podle § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly PK MPSV shledány.
15. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byli-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
16. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované, jímž došlo k zamítnutí její žádosti o změnu výše invalidního důchodu s odůvodněním, že dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 7. 2021 i dle posudku lékaře ČSSZ ze dne 10. 11. 2021 nebyla žalobkyně shledána invalidní ve třetím stupni invalidity, nýbrž i nadále byla shledána invalidní pro druhý stupně invalidity. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 21. 4. 2022 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%, a proto byla žaloba podána důvodně. Soud proto napadené rozhodnutí žalované ze dne 18. 11. 2021, č. j. X. a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 27. 7. 2021, č. j. X. rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s. ř. s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně ke dni vydání uvedených rozhodnutí odpovídal třetímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 70 %, avšak lékařem OSSZ a lékařem ČSSZ byl maximální pokles pracovní schopnosti žalobkyně stanoven v míře 60 %. Datum vzniku invalidity byl stanoven k 30. 3. 2021.
17. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí dle posudku PK MPSV ze dne 21. 4. 2022 invalidní

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

pro invaliditu třetího stupně, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – změněný stupeň invalidity u žalobkyně. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání třetího stupně invalidity by byla vydala žalovaná již na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně v rámci řízení správního orgánu prvního stupně či v řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s. ř. s.

VI.

Náklady řízení

18. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně nepožadovala náhradu nákladů řízení, neboť jí nevznikly žádné náklady v rámci řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

V Plzni dne 18. 5. 2022

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně